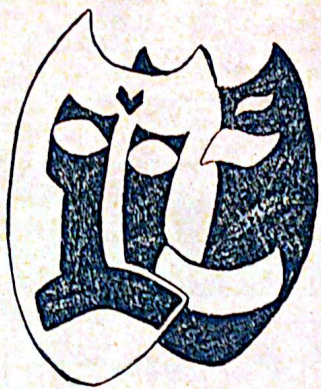
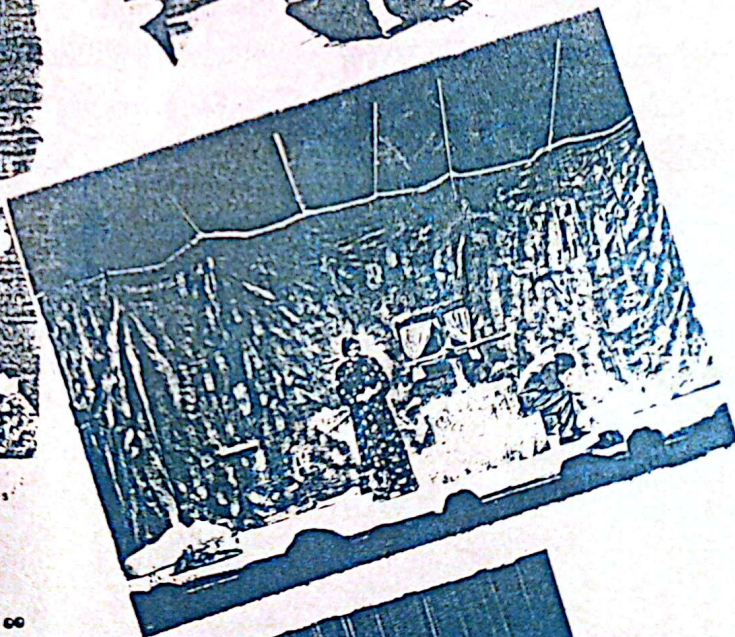

شانۆ: تايه تنامه ی رۆژانه ی یه که مین میهره جانی

شانۆی کوردی - خه رمانانی ۷۸ - سه قز

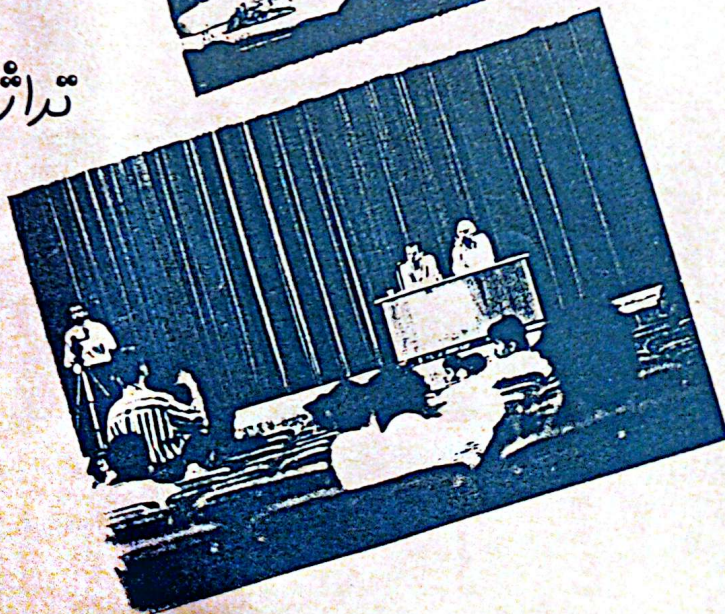
ژماره ی (۳)

تارژیدیای مۆدیڤر

سه رخه ویک

پیره وه ری

امام خمینی (ره):

هنر در مدرسه عشق نشان دهنده نقاط کور و مبهم معضلات اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و نظامی است

گزارش روز سوم

بررسی پس از اجرا برگزار شد. این بار آقای خسرو معین‌افشار مجری جلسه بودند و نظرات تماشاگران عنوان گردید. دیشب نیز نمایش «دنگ» کاری از نمایش سنج اجرا گردید. «دیمه‌ن» و پدرش در اردوگاد پناهندگان سلیمانیه در انتظار موافقت «U.N» (دفتر پناهندگان سازمان ملل) با مهاجرت آنها بودند که «U.N» اعلام می‌کند آنها باید به هلند عزیمت کنند. در این حال پای «دیاکو» نامزد «دیمه‌ن» به میان می‌آید. او مخالف مهاجرت آنها است و «دیمه‌ن» در گیرودار راضی کردن پدر برای نرفتن دچار عذاب مضاعفی است. در پایان حاضران با تشویق‌های ممتد رضایت خود را از «دنگ» اعلام کردند. جلسه نقد و بررسی پس از صرف شام برگزار شد. آزاد کریمی

روز سوم را با نمایش «کایه ناوینه‌بیه‌کان» کار علی سهرابی از سقز آغاز کردیم. این نمایش مجموعه‌ای از بازیهای کودکانه و قدیمی بچه‌های کرد مثل «هه‌کل - مه‌کل»، «دایه مه‌مده به گورگه»، «دیودزمه» و... است. پس از پایان نمایش، جلسه نقد و بررسی برگزار و سؤالات بیننده‌ها مطرح گردید.

بعد از ظهر نمایش «آسیاب کهنه رزاق» کاری از ابراهیم سعدالهی هنرمند کهنه‌کار کرمانشاهی روی صحنه رفت که یکی از اجراهای بحث برانگیز دیروز بود. بازی درخشان و زیبای شمسیه، صادقی نویدبخش ظهور بازیگران زن موفق در آینده تئاتر کردی است. دیالوگ‌های آسیابان با لهجه اورامی و راضیه با گویش گوران جذابیت ویژه‌ای را خلق کرده بود. مدتی است «راضیه» همسر آسیابان جگرسوخته از مرگ فرزند به شوهرش بدگمان شده است و فکر می‌کند او می‌خواهد هوو به سرش بیاورد و در انتها با داس خرمن عمر شوهرش را درو می‌کند. پس از پایان نمایش بسیاری از تماشاگران روی صحنه رفتند و تبریک و تهنیت خود را به افتخار این نمایش و بازی خوب خانم صادقی عرضه داشتند. جلسه نقد و

سیانمان رو، دووانمان ماوه...

راستیه‌که‌ی دوا‌ی سی روژ بیرمان که‌وته‌وه چهن پرساریک له خو‌مان بیرسین و هه‌رخوشمان ولا‌می‌ته و پرساران‌ه بده‌بنه‌وه، ته‌گه‌ر نه‌شمان ویرا ولا‌میان بیننه‌ه سهرزار لانی‌که‌م سی‌جار به‌ده‌نگی به‌رز له‌دلی خو‌ماندا بیلینه‌وه.

یه‌که‌م: کامه‌خه‌ون و خه‌یالی هونه‌رمه‌ندانه‌مان له‌م ژوانگه‌ی دلداریه‌دا هاته‌دی؟

دوو‌هه‌م: ئاخو‌توانیومانه‌له‌ ته‌زموون و ته‌جروبه‌ی شانوگه‌رانی به‌شدار له‌ می‌هره‌جانه‌که‌دا که‌لک وه‌رگرین؟

سیه‌ه‌م: به‌ بیانووی شانوو‌ه چهنده‌ لیک‌ نزدیک‌ بووینه‌وه‌و تا‌چ‌راده‌ییک‌ باری‌ ده‌روونی، کو‌مه‌لایه‌تی: فهره‌نگی و هتد... یه‌ کتریمان ناسی... ددسته‌ی نووسه‌ران

ناسنامه‌ شانو

به‌رپرس: عوسمانی‌که‌ریمی ده‌سته‌ی نووسه‌ران: عه‌لی زه‌فه‌ر قه‌هره‌مانی‌نژاد، ئازادی‌که‌ریمی، موسته‌فای زه‌فه‌ر قه‌هره‌مانی‌نژاد، سوله‌یمانی‌مه‌حموودی

ویراستار: زاهیدی‌نارمی

هادی‌یه‌زدانی

پیت‌چن: سوره‌ییای‌غه‌فاری ته‌راحی‌نارم:

مسته‌فای زه‌فه‌ر قه‌هره‌مانی‌نژاد وینه‌گری‌تاییه‌ت:

سوله‌یمانی‌مه‌حموودی

کاریکاتور: هه‌سه‌نی‌ره‌نبه‌ر ته‌کثیر: فاتیحی‌سالحی

تراژیدیای نوی (مۆدیرن)

بۆسه‌روسامان دانی ژوانی کوردی، «بیف». ویلی له به‌ر وەرگرتنی پوولی بیجه‌ی خوی کوشت و تا ناخر

به‌و خه‌رنه‌ی هه‌له‌یه‌ وه‌فاداره. پریک له‌ره‌خه‌گه‌ران نه‌لین له‌ تراژیدیا که‌سایه‌تی سه‌ره‌کی نه‌بی یگاته‌ پله‌ی تیه‌گه‌یین (ادراک). ساکسویل ناندیرسون له‌ سه‌ره‌ی به‌روایه‌ نه‌زموونی سه‌ره‌کی تراژیدیا. راددی ناگاداری که‌سایه‌تی به‌رچاوه‌ له‌ به‌رامبه‌ر کیشه‌کانی خویه‌وه‌ یا نه‌و دنیایه‌ واکه‌سیکی باشتیری لی به‌دی نیی. به‌لام میلیر، به‌ ناماژه‌کردن به‌ مردنی خو‌خوازی ویلی. به‌روای قایم بوونی گرتگ‌تر پیشان نه‌دا. نه‌ک وه‌ها به‌توینی هه‌مووماوه‌ی ژوانی له‌ هه‌له‌دا بووه‌.

راست یا چه‌وت، ویلی به‌روای به‌خه‌ون هه‌به‌ و ناماده‌یه‌ له‌ پیناویدا به‌مری. که‌سایه‌تیه‌کانی‌تر نه‌گه‌نه‌ روانگه‌ی تایبه‌تیان و مه‌به‌سته‌که‌ لیک نه‌ده‌نه‌وه‌ له‌ سه‌ره‌ خوشی دواپیدا هه‌رکه‌س به‌روایه‌کی بو‌خو‌ی هه‌یه‌. بیف له‌ ئاکابدا به‌خاترجه‌میه‌وه‌ له‌ هه‌بوونی خو‌ی، نه‌لی: «خه‌ونه‌کانی هه‌له‌ بوون، هه‌مووی... هه‌مووی... هه‌له‌ بوون، هه‌رگیز نه‌یزانی کییه‌»

جیی سه‌رسووپمانه «چارلی» دراوسی و هه‌والی ویلی که‌ قه‌ت ستایشی نه‌ نه‌که‌رد که‌سیکه‌ و به‌رژوندی خه‌ونه‌کانی نه‌کاوه‌لی: «که‌س مافی سه‌رکونه‌کردنی نه‌م پیاوه‌ی نیه‌»

هاوسه‌ره‌که‌ی ویلی دوایین وته‌ی نه‌م پرسیاره‌یه‌: «بوچی؟» نه‌م پرسیاره‌ هه‌رگیز ولای نیه‌ چون ژوانی ئینسان هه‌میشه‌ رازه‌.

دریژه‌ هه‌یه‌

هیزی زه‌ین و بیرپکی به‌دی هینه‌ری تاکه‌ که‌س. به‌لام تراژیدیا قوول پر ماناکان نه‌وانه‌ن وا له‌سه‌ره‌نه‌و باوه‌رن که‌ پیشکه‌وتن هه‌رگیز نایه‌ته به‌رانه‌وه‌ی هه‌موو کیشه‌گه‌لی ناو کوهمل و نه‌مه‌ مروقه‌ نه‌بی تاکه‌ که‌سی خو‌ی مانا لی بداته‌وه‌. هه‌رچه‌ن مه‌ودای سه‌ره‌هلدانی ناو جه‌رگه‌ی هیزی شیواو دژبه‌یه‌ که‌تره‌کاندا بی.

له‌ نیوه‌ی سه‌ده‌ی بیسته‌مدا، قاره‌مانانی تراژیدیا نه‌وانه‌ن خواسته‌کانیان له‌ هه‌ل و مه‌رجیکی دژواردا داوا نه‌که‌ن، نه‌ک «پروسیته». ئاسا په‌نجه‌ له‌گه‌ل حاکمی جیهاندا هه‌لخه‌ن به‌لکوو پله‌یه‌کی زور له‌وه‌ نزمتر و بو‌ده‌سه‌لات به‌خشین به‌ مروقی نه‌مه‌رو پایه‌ی قاره‌مانی بو‌نه‌وه‌ و له‌ سه‌رووی هه‌موو قوربانیه‌ داماره‌کانی سروشت خوازانی دادنه‌ی.

«جان پروکتور»، به‌شی له‌ پله‌ی پاله‌وانه‌تی، له‌ نه‌نجامی شانۆنامه‌ی (تاقی‌کردنه‌وه‌ی دژوار) ناوا نه‌درکینی: «نه‌ونه‌ نه‌برو تلایه‌کی پی ساز بکری به‌لام نه‌ونه‌ سپی بو‌وه‌ له‌وه‌شا سه‌گ گه‌لیک به‌رگری بکات...»

«مه‌رگی ده‌سگپر» نووسینی «شارتوور میلیر» سه‌ری نه‌و چه‌شته‌ شانۆ گه‌ریانه‌یه‌وا تراژیدیای مروقی زه‌بون به‌سه‌ره‌که‌وتووپی نه‌گه‌یه‌نپه‌ نه‌نجام. به‌دوژینه‌وه‌ی ریئ سه‌ره‌رزی له‌هه‌ولی تیکۆشانی ئینسانی به‌چه‌کدا.

میلیر به‌ستاشیه‌وه‌گیان نه‌بخشیه‌وه‌ به‌ر «ویلی لومان» ده‌سگپر. هه‌رگا به‌لایه‌ک تووش روویدا «ویلی» بو‌به‌ره‌نگاری ناماده‌یه‌، هو‌ی به‌زانی خو‌ی شی‌نه‌کاته‌وه‌ و نه‌گه‌رپه‌ته‌ به‌ره‌و رابردوو. له‌ به‌ره‌نه‌وه‌ی پرسیار بکات ئایا به‌رژکردنه‌وه‌و ریزنان له‌ کوپه‌کانی بو‌ نامانجیکی بلیندو ناودار کردنه‌وه‌یان، کاریکی هه‌له‌ بووه‌ یان نا. په‌یتا په‌یتا له‌ گه‌ل خه‌یالی براگه‌وره‌ که‌یدا نه‌دو‌ی، که‌سیک وا هه‌لیکی بو‌ره‌خساندوه‌ له‌ ده‌سه‌کوتی نه‌لماس و ته‌خته‌ چپودا. سه‌ری سورماوه‌ ئایا خو‌یشی بو‌ بنیادنانی ژوانی یارمه‌تی خو‌ی داوه‌ و بو‌فروشی نه‌وانه‌ ناکاریکی باشی بووه‌ یان نا؟

«ویلی» سه‌رت‌تر له‌وه‌ی دوا‌ی کوهمل که‌وتبی، لی‌ره‌دا کاتی نه‌به‌زی به‌پراستی تراژیکه‌. زو‌ربه‌ی ووت‌وو‌یژه‌ ره‌خه‌یه‌کان له‌ سه‌ر پیریاری ویلی به‌

«به‌شی دووه‌م»

وه‌رگپر له‌ ئینگلیزه‌وه‌: هه‌لی زه‌فه‌ر قه‌هرمانی نژاد

پاله‌وانی بیداگه‌ری و شه‌ر نه‌به‌زی هه‌ر وه‌ک تراژیدیای کلاسیک. به‌لام بینه‌ر تاوانی نه‌م بیدا گه‌ریه‌ و قه‌رده‌بوو کردنه‌وه‌ی نه‌گرپه‌ته‌ نه‌ستو. له‌ کاتیکدا بیرمه‌ندانی کوهملی «رادیکال» تراژیدی کلاسیکیان رد کرده‌ته‌وه‌، نه‌و پاله‌وانه‌ی وا له‌ چه‌رخه‌ی خو‌ی پیش که‌وته‌ قبولیان کردوه‌.

به‌رچاو‌ترین قاره‌مانی وه‌ها «ژان» له‌ تراژیدیای «سه‌ن ژان» ی «شاو» نا نووسراوه‌ی سالی ۱۹۲۳.

نزیکه‌ی ۵۰ سال دوا‌ی نه‌وه‌ی «ژان» وه‌ک ئابین گۆریک له‌ خاچ دراو سو‌تینرا، شاو، سیمای که‌سیکی پی به‌خشی وا ناوه‌ندی هه‌موو هیزی ده‌سه‌لاتداره‌کانه‌ بو‌ لابرندن و پوخاندنی باوه‌ره‌ قایم و پته‌وه‌کانی ده‌ره‌به‌گایه‌تی بو‌ چاک کردنه‌وه‌ی حال و رو‌ژی گه‌ل و کوهمل. «ژان» به‌ هو‌ی دام و ده‌زکایه‌کی تواناوه‌ و اهه‌ره‌شه‌یان لی نه‌کرد رو‌خا. به‌لام «شاو» پایه‌یه‌کی تراژیکی پی به‌خشی. به‌و‌جۆره‌ توبه‌ی رت کرده‌وه‌ تووشی ناگه‌رات. له‌ ریبازیکی دوور و دریزدا نه‌وه‌ی وا داکرکی له‌ سه‌ر نه‌کرد. سه‌رکه‌وت و سه‌ره‌نه‌جام کلیسا هه‌نایه‌ ریزی خواناسه‌ پیروژه‌کانه‌وه‌. «شاو» نه‌نجامیکی بو‌ دیاری کرد که‌وا پیشان بدا دو‌ژمانی ژان که‌ بو‌ پیروزیایی دین، هه‌شتا وه‌کوو

لیی نه‌ترسن نه‌وه‌ک خوراقی رووبدات و دیسانه‌وه‌ زیندو ببسته‌وه‌. «شاو» باوه‌ری به‌ ریکخواه‌ کوهملایه‌تیه‌کان هه‌بوو، هه‌روه‌ها به‌

میان ماندن و رفتن یادداشتی بر نمایش «ده‌نگ»

وحشتناک است که به راستی مقصر کیست؟ خسرو... دیاکو... یا دیمه‌ن؟

نمایش ده‌نگ از سندج که در مورد پناهندگی و کوچ دادن کردن از سرزمینهایشان بود و انصافاً یکی از بهترین و زیباترین کارهای اولین جشنواره گردی در سقز بود؛ طراوت و تازگی موضوع، ریتم زیبا و کشدار، میزانسهای دقیق و حساب شده، بازی حرفه‌ای بازیگران و دکور خوب نمایش که با حضور بلندگو که آشیانه روی آن نشان از زندگی هرچند ناآرام اما جاری بود و با فرمانهای هراسناکش که گاه و بی‌گاه ما را به تن بیننده سیخ می‌کرد و در آخر حضور شخصیت منفعل کاک بکر که می‌توان گفت در میان کردن کم نیستند از ویژگی‌های برجسته این نمایش بود. مصطفی ظفر قهرمانی‌نژاد

همه چیزش را گرفته‌اند و اکنون «دیاکو»ی جسور می‌خواهد دخترش را هم بگیرد، دیاکو نمی‌تواند به خود بقبولاند که کسی که بدترین وضعیت موجود را تنها بخاطر او تحمل کرده و حاضر است برای رسیدن به او بماند و سالها بجنگد به سادگی او را ترک کند، عشق او را روئین‌تن کرده، اما بن‌بست هراس‌انگیز خسرو راهی برای خروج ندارد چرا که به جایی رسیده که گمان می‌کند هر جا روی سرش سقفی و آرامشی در خانه‌اش باشد سرزمین او است، اگر شده اروپا باشد یا ینگى دنیا و نمی‌تواند خود را متقاعد به ماندن کند، با اینکه می‌داند دیمه‌ن هم دیاکو را دوست دارد، اما دیمه‌ن کدام را باید برگزیند پدر یا دلدارش را، دیروز یا فردایش را، منطق یا احساسش را... و که می‌داند که این تردید چقدر

در میان شعله‌های جنگ، در بحرانی‌ترین شرایط موجود و در جائیکه چهار دیوار دارد و همه چیز پیام‌آور مرگ است و نیستی، به ناگاه جرقه‌ای از زیستن، از رهایی و از عشق دیده می‌شود، اما آیا این زورق لرزان در این دریای طوفان‌زده به ساحل خواهد رسید؟ آرامشی را که در این هیاهو، عشق ساخته، به ناگاه بلندگوی اردوگاه از بین می‌برد و اسامی ۳۷ نفر را برای مهاجرت به اروپا اعلام می‌کند و این آغاز فاجعه است، «خسرو» دیرزمانی جنگیده، خانواده‌اش را هیولای شیمیایی در حلبچه گرفته و تنها یادگار بجا مانده از این زندگی ناآرام دخترش «دیمه‌ن» است و زخمهایی که بر تن دارد، ماندن، جنگیدن، مردم، وطن و سرزمین واژه‌هایی است که برای خسرو بی‌مفهوم و رنگ‌باخته می‌نماید چرا که

«قسه‌یه‌ک»

ته‌من سه‌یید فه‌رزادی حوسه‌ینی نووسه‌ری شانوی منالسی هه‌تاو به پی‌ویست ده‌زانم به هه‌موو هونه‌رمه‌نده‌کان و خونه‌ران راگه‌یه‌نم: به داخه‌وه ماوه‌ی کو‌ری ره‌خنه‌گرتنه‌که کهم بوو هه‌ر له‌به‌ر ته‌وه‌ش من ده‌رفه‌تی ته‌وه‌م نه‌بوو ولامیکی جوان و به‌ری‌وجی ئاراسته‌ی هونه‌رمه‌نده‌کان و ره‌خنه‌گران کهم، ته‌گه‌ر ده‌لین ته‌بی شه‌خسیه‌تی مه‌نفی و موسه‌یه‌تی بی تا ته‌زاد به‌دی‌بی، من یه‌کیانم زور کهم کردووه ته‌وه یانی موسه‌یه‌تم زور زور کردووه مه‌نفیشم کهم کردووه ته‌وه تاراده‌یه‌ک که له‌دیالوگه‌کان و کاره‌کانی ده‌ره‌ینه‌را دگونجاندوومه، له‌به‌ر ته‌وه‌ی که من به‌ری‌وه به‌ره‌کانی به شه‌خسیه‌تی تایبه‌ت نازانم، هه‌ر له‌به‌ر ته‌وه‌ش شه‌خسیه‌تی مه‌نفیم زور روون نه‌کردووه ته‌وه هه‌تا بینه‌ر بو خوی بوی بگه‌ری، سه‌بارت به‌به‌ک ره‌نگ بوونی شانوکه ده‌لیم که ته‌وشانویه یه‌ک ره‌نگ‌نیه چونکه خاتوون له‌سه‌ر بیشکه‌که به هو‌ی ته‌وه‌ی که هیوای دینه‌وه پی‌ده‌که‌نی و له‌ترسی ته‌وه‌ی که بومبارانیش کوشتیستی ده‌گری و له‌ته‌خته شانوی چواره‌مدا شه‌خسیه‌تی خاتوون به جاریک ده‌گوری یانی ده‌بیته ژنیکی پایه‌دار.

سه‌باره‌ت به شیوه‌ی کاریش کاری من شیوه‌ی ته‌ره‌ستوپیه‌و له‌کوتابی قسه‌کانیشمدا به پیویستی ده‌زانم بلیم ته‌و به‌ره‌مه‌هه‌وه‌لین به‌ره‌مه‌هه‌وه‌ی که ته‌وانیومه پیسه ته‌و میسه‌ره‌جانه‌گه‌وره‌ترین پاداشی کاره که‌مه، له‌هه‌ر حالیکدا به‌گه‌وره‌یی خوتان له‌که‌موو کو‌ریه‌کانی کاره‌که‌م بیورن.

فه‌رزاد حوسه‌ینی (ناکو)

به په‌انه‌یک عکس

با آقای بشین، پاشو، بخند!

شاید به جرأت بتوان گفت کمتر برنامه‌ای جدی و آموزشی از مجموعه برنامه‌های آموزشی کودک و نوجوان صدا و سیما توانسته محبوبیت برنامه «بشین پاشو، بخند» را در میان کودکان و نوجوانان بخصوص نوباوگان کسب کرده باشد. بی شک بسادگی نمی‌توان از کنار دو علت عمده این محبوبیت گذشت:

۱- استعداد و هنر سرشار جناب آقای خمسه در ایجاد ارتباطی ساده و بدور از ریا و تصنع با مخاطب خود، بخشی از عالی‌ترین ویژگیهای یک بازیگر اندیشمند محسوب می‌شود. این علت از آن جهت بیشتر قابل تعمق است که مخاطب برنامه، کودکان و نوباوگان هستند.

۲- بهره‌گیری از منابع فولکلور فرهنگ غنی ایران زمین، در استخراج زیباترین و خاطره‌انگیزترین بازیهای سنتی دوران کودکی ما برای ایجاد علاقه به ورزش و تحرک در نوباوگان و کودکان که کارشناسان فن به اتفاق معترند کار آموزش این قشر از جامعه کاری بس دشوار است. اگر چه بحث و بررسی بازیهای درخشان این هنرمند گرانقدر و تأثیر آن در هنر بازیگری دو دهه اخیر کشورمان در این مجال اندک نمی‌گنجد اما حیف است که نگوییم علیرضا خمسه در تاریخ هنر بازیگری ایران یک پدیده قابل تأمل برای بازیگران آینده است، که اگر صادقانه به این هنر روی آورده باشند ناگزیرند حداقل دوره‌ای سالک راهی باشند که این هنرمند بزرگ رفته و این راه چندان آسان نیست.

ژاله اکبری

داداییزم

نه وهی که له زور یخ و بهر لپن دا بووه که له پاریس دوا ی نه وه که «تزارا» له وینا پشووی داودامه زرا ریبا ز وده سلا تی خو ی دپته وه. ده سته ی گوڅاری وپوه که بریتی بوون له ناندردی بریتون، لووی ناراگون، فیلیپ سوپو و پول نیلوار به بهر وه پیرییه وه چوون ویه کیان گرت. پاش نه وه همو وه حاشا کردنه له لایه «دادا» کانه وه، هه ستیان به و نیازه کرد نه بی زوویکه نه ناسو کانی تر.

به هو ی نه مانه وه بوو که جیایی وناکوکی زووی کرده دادایسته کان و له شوی نیشان دانی شانوی دلی ردینی له هو لی میشل (عی جولای ۱۹۲۳) له واقعیدا دوا یین کاری شانوی بوواری شانوگلی گشتی بوو. بو نه وهی که نه و شپه وه لایه نگرانی ناندردی بریتون بهرگریان له پیشان دانی نه و بهرهمه ی ترستان تزارا کرد. به و همو حاشا کردنه ی «دادا» کانه وه و خاپور کردنه وینه شکینانه ی نه وان خولقاندن له کاتی تیپک شکانی نه و ریبازه، حاشا هل نه گره نه و خه لکه ی وانه چوون شانو کانی هونه رمندانی «دادا» بیین خویان به «دادا» چاولی نه کرد. به و هوپه وه «دادا» یان هیوایی بو گه یشتن به مروڅایه تیکی باشت، که شادی و کامه رانی و داهینانی تیدایه نه دی.

وهرگیر له فارسیه وه: نازاد که ریمی

گه لی پیک هات که بوون به پیشه کی بو همو و شپوازه هونه ری و نه ده بی یه کانی چهرخی نیستا. شه ری نیو نه ته وایه تی یه که م باله خویناویه کانی خو ی کیشا به سهر نه وروپادا. له نیو بهر ی شه ردا ترمی سهر بازه له خوین خه لئاوه کان و نووسه ران و شاعرانی گه وره ده بیتر: گیوم آپولینر، شارل پیگی، آلن فوریته بوون به فیدای شه ر. له کتیی به نیوی: «هه لپژارده یه ک له بهرهمی نووسه رانی که له شه ردا کوژران «که له سالی ۱۹۲۴ دا بلاو کراوه، نیو ده سنووسی ۵۰۰ شاعیر و نووسه رکه له شه ردا کوژران و چاپ کراوه. له نیو نه م میژو وه خویناویه دا بووکه «دادا» له پروژی ۸ فیبریواری ۱۹۱۶ له کافه ی «تارس» ی شاری «زوریخ» له سو یس دا به به شداری «ترستان تزارا - t.tzara، مارسیل یانکو - M.Janco، هوگو بال - H.Ball، ریشارد هولزن بییک - R.Hussenbeck و هانس آرپ H.Arپ له دایک بوو. یه که مین گوڅاری «دادا» به نیوی کاباره ی څولتیر Cabaret Voltaire بلاو کراوه، مه به سته ی گوڅاره که یان له و تاریک دا که هوگو بال نووسیوپه تی ناوا شی نه که نه وه: «بیره وه ری نه م خاله که له ژووره وه ی شه روو نیشتمانه کان، ده سته یه ک مروڅی سهر به خو هه ن که ده سته یه ک مروڅی له گه ل نامانجگه ی لی تر، نه ژین». له سالی ۱۹۱۹ بزوتنه وه ی «دادا» پاش

ریبازی «دادا» یا «داداییزم» زاروکی ناهومیدی وده لپراوکی وسهر لی شپواوی نه و نامانجه یه واپوو به هو ی شه ری یه که می نیو نه ته وایه تی. قسه ی دلی نه و که سانه یه که هیوایان به بهر ده وامی شتیک نیه وله ژياندا هیچیک به جی متمان ه نازانن. مه به سته ی لایه نگرانی نه م شپوازه شوړشیکه له بهر انبه ر هونه رو نه خلاق و کو مه ل. نه یانه وی مروڅ، پیشت له ویش نه ده ب، له ژیر نامووری بیرومه نتیق و زمان نازاد بکن. «دادا» خه باتیک نیو نه ته وایه تی که هاوکات له سو یس و نه مریکا سه ری هه ل داو له پاشان له زوریه ی ولاتانی نه وروپا بهر ی سهند.

«دادا» له چوارچیوه ی هه رشتیک که نیوی نه زم و نیزامه یاخی نه بی «دادا» به و لافو گه زافه ی که نه لی: مه به ستمان خاپوور کردن و تیروریسم له جیهانی هونه رو نه ده ب و نه خلاق تاکی و کومه لیه که له عه مه لدا نو ستووره ی تاییه ت به خو ی درووس کردوه، یو نه وه ی که له عاله می هونه ردا مه به ست، درووس کردن نیه به لکوو له نیو بردنه!

نه گه ر بمانه وی لایه نی «چاکه» بو «دادیسم» دابننن، نه توانین بلنن: که نه م شکاندنه له واقعیدا شپوه ی خاپوور کردن شوړشگیرانه ی هه یه، تیپک شکاندن بنه رته ی زمان: (وتاری - نه و تاوی): (Verbal-nonverbal) بهرهم

هینه ربوو کوره و بهر ی یه کانی زه ریا به بیندنگی له پشش چاومان نه یون، دنیا جهنده گوپاوه، من پشانم کت که جامی نه ستیره بهرنگی گولی زه ردیش له چاوه کانی برازا بجکوله که م به له زوت ترنیه.

(که سنی له درکی نه دا)

سه یوان: میزه که داگیر کراوه.

(به رده دینه خوار)

په راویز

روڅ: روڅو شامیر، بالاوش

سه یوان: چتر

شانویکی ددانیسمی:

- له بیرم نه که ن -

نووسین: ناندردی بریتون و فیلیپ سوپو

سه خته ی یه که م

نه کنه ران: روڅ - سه یوان

(سنی جار هاوار ده کاو پیش له هه رای سیم، په نجه ره نه کاته وه) نه م

کچه، نه م بهر ی که دوینن کانی ها ته وه بو مال ده ستم به سهریدا هینا،

چی؟

سه یوان: بی لیفه مه خون، سه رمانان نه ییت، ج سه فهریکی ماندووی

معرفی

محمد رضا خورشیدی

متولد ۱۳۴۹ ملایر فعالیت نمایشی خود را از سال ۶۴ در ملایر در نمایشهای دانش آموزی شروع کردم و آن را در اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی ادامه دادم. در چند کلاس آموزشی و انستیتوهای مختلف در زمینه گریم آموزش دیده‌ام و به عنوان گریمور برتر در چند دوره جشنواره استانی همدان و استان مرکزی و جشنواره کانونهای مساجد کشوری و استانی، جشنواره فجر، جشنواره کودک و نوجوان امید همدان، مناطق کشوری حضور داشته‌ام.

فاطمه صادقی‌فر

متولد ۱۳۵۰ ملایر، دیپلم هنرستان، رشته طراحی و دوخت لباس، فعالیت نمایشی خود را از سال ۷۵ با طراحی و دوخت لباس در نمایش شروع نموده‌ام و در کنار آن به صورت تجربی کار گریم را از همسرم آموختم و در فستیوالهای مختلف با همسرم همکاری داشته‌ام.

خاطر مردم به تئاتر دارد؟

ج: بستگی دارد به نوع نگاه و نظر افراد. ولی نمایشنامه‌نویسی در ایران و در قسمت‌های کرد زبان متأسفانه از یک ضعف بسیار بزرگ در رنج است، نمایشنامه‌ها در ایران بسیار ضعیف هستند و این نشانگر دور شدن ما از فرهنگ خودمان است. مثلاً «عروسک برف» نوشته مهدی امید که یک هنرمند کرد عراقی و در خارج از کشور هستند و گروه نمایش بانه آنها را اجرا کردند خیلی خوب با مسئله سنتهای کرد برخورد کرده، عروسک برف پر بیننده‌ترین نمایش جشنواره بود و این یک کار خوب و قوی در زمینه نمایشنامه نویسی است.

● س: وضع کرده‌ها را از نظر مطالعه و علاقه به متون نمایشی در چه حد می‌بینید آیا جای امید هست؟

ج: بسیار زیاد، یکی از مناطقی که تا حدود زیادی به مقوله فرهنگ خود تعلق خاطر دارد مناطق کردنشین (ایلام، کرمانشاه، آذربایجان غربی و...) است. مثلاً ما در حین ورود به سقز دیدیم که هنوز مردم لباس کردی می‌پوشند و این خیلی زیبا و شکیل به چشممان آمد.

● س: در خاتمه اگر پیشنهاد یا انتقادی دارید لطف کنید بفرمایید؟

ج: مشکل زبان و عدم ارتباط با دوستان گردمان خیلی به چشم می‌خورد و این تقصیر کسی از ما دو طرف نیست ما باید زبان کردی را یاد بگیریم مثل شما کردها که زبان فارسی را یاد گرفته‌اید. زبان کردی دارای «دیکسونر» مخصوص خود است و این ثابت می‌کند زنده و قابل یادگیری است، ولی خواهشی که از بچه‌های کرد دارم این است که یک مقدار ملاحظه غیر کردها را نکنند و بیشتر فارسی صحبت کنند تا ما هم در جریان مسائل باشیم. چون علاقمند هستیم با کردها بیشتر آشنا شویم.

● س: ضمن عرض خیر مقدم و خوشامدگویی تقاضا دارم خودتان را معرفی کنید و بفرمایید به عنوان نماینده چه مؤسسه انتشاراتی به جشنواره تئاتر کردی تشریف آورده‌اید.

ج: بنام خدا من جواد تولی، دانشجوی رشته نمایش هستم و از طرف انتشارات مرکز هنرهای نمایشی، بخش کتاب در خدمت شما هستم.

● س: نحوه استقبال مردم از نمایشگاه چگونه است؟

ج: در درجه اول، این اولین تجربه انتشارات مرکز هنرهای نمایشی می‌باشد که اقدام به برپایی نمایشگاه کتاب می‌کند، استقبال بسیار خوب است و می‌توانم بگویم در حدود ۸۰٪ از کتابهای غرفه در روز اول به فروش رفت و آرزو داریم از این بهتر باشد، چشم‌اندازها روشن و امیدوار کننده هستند.

● س: کتاب چه نقشی در زندگی مردم دارد؟ و کتابهایی که به جشنواره آورده‌اید بیشتر در چه زمینه‌ای هستند؟

ج: نقش کتاب در زندگی به هر حال مشخص است، هر فرهنگی برای بقا احتیاج به کتاب دارد کما اینکه بسیاری از فولکلورها به علت مکتوب نبودن گم شده‌اند و نمونه دم‌دست آن کارناوال دیروز بود، بدین ترتیب که اجرای این کارناوال به همان اندازه که برای من تهرانی جالب و عجیب بود برای مردمی هم که برای تماشا آمده بودند عجیب و جالب بود یعنی این اثر مکتوب نبوده که تا حالا نمانده و فراموش شده. ما باید با مکتوب نمودن آثار فرهنگی و آیینی خود با دیگران ارتباط برقرار کنیم کتابهایی که از تهران آورده‌ایم بیشتر در زمینه نمایش و نمایشنامه‌نویسی است که هدف آن تقویت سطح علمی هنرمندان و علاقمندان به تئاتر در مناطق کردنشین می‌باشد.

● س: متون نمایشی در ایران و در مناطق کردنشین چه تأثیری در یادگیری و تعلق

سهرجه وید

به مناسبت تولد عشق

از کامیاران که گذشتیم حس غریبی به من دست داد اما در این غربت احساس تولدی دوباره را در وجودم لمس کردم. جشنواره‌ای جدای از جشنواره‌های دیگر، با خودم گفتم بانی این حرکت کیست؟ به این نتیجه رسیدم هر کس که هست یا کسانی، تاریخ جشنواره را رقمی تازه زده‌اند.

هنوز از شرافت کلام سخنرانان افتتاحیه در ریه‌هایم هوای تازه حبس کرده‌ام که می‌خواهم با قفل نبض آنرا بر شانه دوستی در شهر خود خالی کنم و بگویم، شاهد لحظه‌های ناب از شور و سرمستی بودم، که گاه شمار تاریخ بر اریکه سبز سرزمین عشق آذرخش بهاری جاودان را بر درخت جان حک می‌کند که بهار جاودانه هنر شکوفای شکوفه‌های ناب سخن تازه، فکر تازه، اندیشه تازه و بالاتر شرافت تعهدی تازه است. دست مرزاد که عدالت فرهنگی را در ترازوی انصاف قضاوت، سرفرازان حکم دل زدید که رقص جان بر محفل صادقانه‌تان واجب به تن و روان هنرمندان سرزمین کرد است، باز هم دست مرزاد و سپاس بر همراهان و همدلانی که شاید سالهاست شوق این روزها را ستاره پرفروغ آسمان چشمان بهارشان کرده‌اند.

من با تو

تو با من

شقایق سوزان هجر

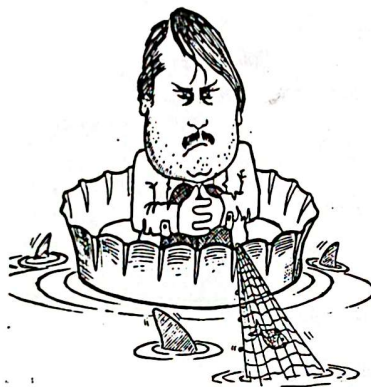
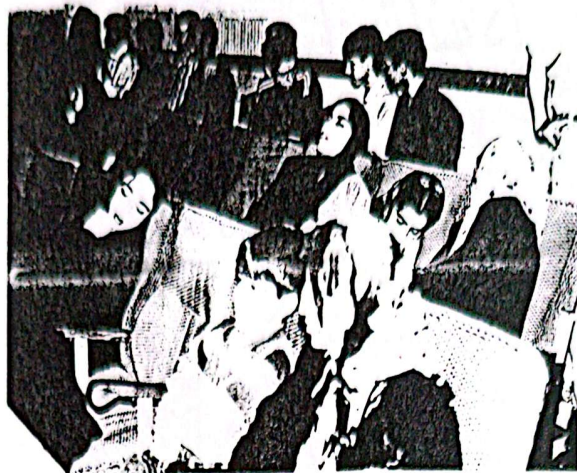
هورای بلند می‌کشیم

به بلندای بلند تاریخ

که نفس

سیمانی بدمد در جان

دوستان هنرمند برادران و خواهران کرد آرزویمان این باشد که حرکت شما ایجاد فضائی تازه شود، که سوخته از آفتاب، جنون جشنواره آتش و آب بگیرد و شالیکار گیلک افتتاحیه‌اش را درخانه میرزا رقم زند و خراسان میزبان سرخیهای کتاب کلیدر شود و باد هر کجا که می‌خواهد بوزد، که جشنواره فرهنگ کرد، به جشنواره فرهنگ ایران پیوند خورد و همچون شما با شهامتی و شجاعتی مثال زدنی از هیچ مشکلی نهراسند که زبان‌های سرزمین پرزبان ما شهاب همیشگی آسمان پرستاره باشند. من باید بغض را روی شانه یکی از شما خالی کنم. که کوهستان شاهر فریاد شادمانه‌ام را پژواک دهد. ابراهیم سعدالهی

خرید و ماهیچه

بازیم‌های آینه‌ای

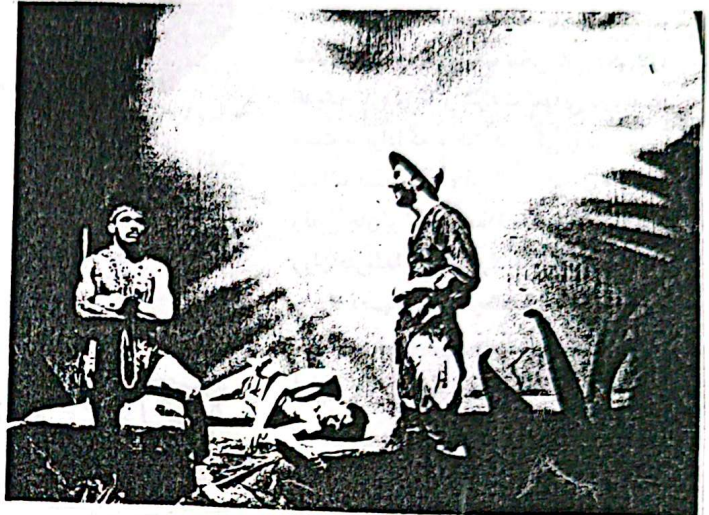
به کار هینانی نوور له شانۆدا

به‌شی دووهم

شیوه‌ی به کار هینانی نوور له ریبازه (سبک) شانۆیی یه‌کاندا

وه‌رگیر: سولیمانی مه‌حمودی

به کار هینانی نوور یه‌کێ له هۆیانه‌یه‌ که نیشاندهری ریبازی شانۆنامه‌یه‌و هه‌روه‌ها مه‌به‌سته‌کانی نووسهر ده‌رده‌پری. نوور له‌مه‌رکار تیکردن له‌ سه‌ر فۆرم

ده‌توانی شیوه‌و مه‌به‌ستی شانۆنامه‌ ده‌رپری.

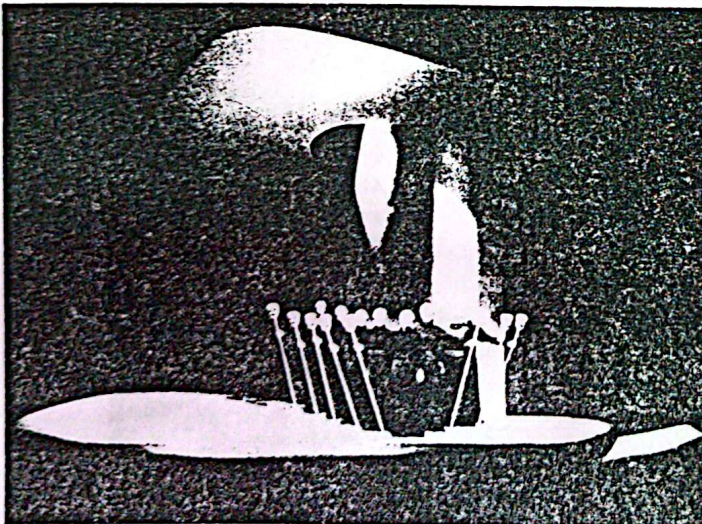
به کار هینانی نوور - له‌ گه‌ل ریزدانان بۆ رای ده‌ر هینه‌ره‌که‌ له‌ هه‌موو حالیکدا ده‌بی هۆشی به‌ ریبازی کاره‌که‌وه‌ بێ - نوور به‌ کاربێنی، به‌لام بۆئهم کاره‌ نه‌بی مه‌رجی تایبه‌تی خۆی که‌ بریتیه‌ له‌ نووری زۆر، رهنگ، فۆرم و هه‌ره‌که‌ت، له‌ گه‌ل هۆکانی تر ریک‌خات، ده‌بی نه‌وه‌ بزانی که «نه‌وع» له‌ گه‌ل «ریباز» دا جیاوازی هه‌یه. «نه‌وع» بریتیه‌ له‌و شکه‌له‌ عه‌ینییه‌ی که‌ به‌ کار هینانی نوور که‌ ده‌یداته‌ یه‌کێ له‌و فۆرمانه‌ی وه‌ک «کۆمیدی» یان «تراژیدی»، به‌لام ریبازی به‌ کار هینه‌ری نوور شکیکی زه‌ینی شانۆ له‌مه‌ر فیکرو شیوه‌ی ته‌عبیر نیشان بدا.

ریباز له‌ شانۆدا بریتیه‌ له‌ درکاندنی دراماتیکی مه‌به‌سته‌کانی مه‌که‌تیه‌یک یان میله‌تیک و یان قوناخیک تایبه‌ت، له‌ گه‌ل به‌رچاوگرانی هه‌ندیک (اولویت) گرنگ.

به‌ره‌مه‌ شانۆیی یه‌کانی هه‌ر میله‌ته‌ی، له‌ قوناخه‌ جو‌ربه‌جو‌رکاندا هه‌ندیک لایه‌نی هاویه‌ش له‌ گه‌ل یه‌ک هه‌یه‌ وه‌کو: بیروباوه‌ری شایینی، فه‌لسه‌فی و کۆمه‌لایه‌تی یه‌کان و هه‌روه‌ها پرێک یاسای دراماتیک.

بۆ روون کردنه‌وه‌ی باسه‌که‌، له‌ سه‌ر ریبازی به‌ کار هینانی نوور له‌ سه‌ده‌کانی هه‌ژده‌و نۆزده‌و بیستی زایینی ده‌دوین.

بۆ ته‌فسیری ریبازی شانۆیی یه‌کان و شیوه‌گه‌لی به‌ کار هینانی نوور له‌و ریبازانه‌دا، خۆبندنه‌وه‌و کار له‌ سه‌ر روداوه‌کانی سه‌حه‌گه‌لی شانۆ له‌و سه‌دانه‌دا پێویسته. سه‌ده‌ی نۆزده‌هه‌م، سه‌ده‌ی شو‌رشه‌ له‌ بواری پامیاری و نابووری و پێشه‌سازیدا، هه‌ر له‌م سه‌رده‌مه‌دا گۆرانیکاری پێک به‌ربلۆ له‌ پێوه‌نده‌ مرو‌قانه‌کان و ریک‌خراوه‌ کۆمه‌لایه‌تی و فه‌ره‌ه‌نگیه‌کاندا (وه‌کو هونه‌رو نه‌ده‌بیات و شانۆ) پێک هات. به‌پێچه‌وانه‌ پێشکه‌وتنی سووک و له‌ سه‌ره‌خۆی شارستانیته‌ت له‌ سه‌ده‌کانی پێشودا، له‌م سه‌ده‌یه‌دا پێشکه‌وتن سه‌رسو‌ر هینه‌ره. مرو‌قی ئهم سه‌رده‌مه‌ هه‌نگاو ده‌یته‌ نیو دنیا یه‌کی نوێ که‌ پێشکه‌وتنیک به‌ په‌له‌ی هه‌یه‌و به‌ سه‌رده‌می ماشین ناوی ده‌رکردوه‌ ئهم ئالوگۆرانه‌ کاری کردوه‌ ته‌ سه‌ر شانۆش و بووه‌ ته‌ هۆی ئالوگۆری شانۆ له‌ بابته‌ شانۆنامه‌ نووسی و شیوه‌ی نوواندنه‌که‌ی. شانۆنامه‌ نووسان له‌ ریبازی کلاسیسیزمه‌وه‌ گه‌یشتنه‌ رۆمانتیسیم له‌ رۆمانتیسیمه‌وه‌ گه‌یشتنه‌ ریا لیزم له‌ تیکنیکی ده‌رگیریدا ئالوگۆر پووی داوه، ده‌رگیری له‌ چوارچۆیه‌ی ده‌سته‌یه‌کی تایبه‌ت هاته‌ ده‌رو په‌ره‌ی سه‌ندو به‌ شیوه‌یه‌کی خه‌لکی خۆی نیشان دا ئهم ده‌سته‌گه‌له‌ ته‌مرینی موفه‌سه‌ل و په‌ینا به‌ بنای نایه‌ جێ بداهه‌ گرویی که‌ ره‌سمیک قه‌دیمی بوو هه‌روه‌ها ماوه‌یه‌کی زو‌ریان

ته‌رخان ده‌کرد بۆ نوواندنی شانۆییکی ریا لیزی، ده‌هاتن هه‌ره‌که‌ت و سه‌حه‌نو نوورو هه‌روه‌ها دیالوگیان که‌م رهنگ ده‌کرده‌وه‌ بۆ ئه‌وه‌ی شانۆکه‌ به‌ شیوه‌یه‌کی ناتۆرالیستانه‌ بنویتری.

دریژه‌ی هه‌یه

یادی له کۆنه شأنو گهرانی سه قز

بیره وهری: آقای امجد علیمردی

امجد علیمردی ههستم، متولد سال ۱۳۳۳ سقز، از سال ۱۳۴۸ به تشویق آقای فایق آدمی فعالیت نمایشی خود را در دبیرستان شاپور شروع کرده‌ام در این دوره اجرایی در برنامه‌های مختلف دبیرستانی داشتیم. سال ۵۱ به توصیه شاهرخ معینی از طرف وزارت فرهنگ و هنر وقت با توجه به اینکه در تهران تحصیل می‌کردم به آقای محمود جوهری - بازیگر نقش رئیسعلی در سریال دلیران تنگستان - معرفی شدم و ایشان ترتیبی اتخاذ کردند که به صورت مستمع آزاد در کلاسهای بازیگری دانشکده هنرهای دراماتیک که آقایان رکن‌الدین خسروی و ایرج زهری از اساتید آنجا بودند، حضور پیدا کردم. البته پیشتر در خدمت آقای فریدون باباشاهی اولین کارشناس تئاتری که به سقز آمدند آموزشهایی دیده بودم اما کافی نبود، به هر تقدیر کار تئاتر را در تهران ادامه دادم. با شرکت در کلاسهای کارگاه نمایش که اساتید عمده آن آقای بیژن مفید و خانم جمیله ندائی بودند تحصیل را پایان داده و به سقز برگشتم. دوران خدمت (۵۴ تا ۵۶) با توجه به فضای خاص ارتش فعالیت چندانی نداشتم اما سعی کردم از طریق مطالعه به معلوماتم در زمینه هنر بیفزایم لازم است تذکر بدهم که در سال ۵۱ اولین گروه تئاتر مستقل سقز را با عنوان «گروه آزاد» تشکیل دادم که آقایان خالد خاکی، خلیل میرزایی، محسن خسروندی، آقای خسروی، اعضای آن بودند نمایشنامه «اسیر» را که نوشته خودم بود و همچنین تئاتر «جان‌نثار» نوشته آقای بیژن مفید را که کارگردانی آن بعده آقای معینی بود در همان دوره در سال ۵۱ کار کردم. نمایش «جان‌نثار» پس از سه ماه تمرین در اولین اجرا توسط ساواک توقیف شد. بدین ترتیب که در بین پرده اول و دوم نماینده ساواک به پشت صحنه آمد که نمایش را تعطیل کنیم با توجه به عده زیاد تماشاچی توافقی کردیم که پرده دوم اجرا شود من بعنوان بازیگر اصلی دیالوگی را اضافه کنم و به تماشاچی‌ها بگویم که این داستان مربوط به گذشته است، با این شرط اجازه دادند پرده دوم

اجرا شود. بعد از اجرای این نمایش ادامه فعالیت گروه ما توسط ساواک متوقف شد. منتها بصورت پراکنده بازیگرهای «گروه آزاد» در فعالیتهای دیگر شرکت می‌کردند. سال ۵۶ بعد از اتمام خدمت مجدداً گروه را راه انداختیم و تصمیم گرفتیم «جان‌نثار» رادوباره اجرا کنیم. با استفاده از فضای باز سیاسی که رژیم شاه ایجاد کرده بود نمایش جان‌نثار با کارگردانی خودم و سرپرستی سهراب اعزاز به مدت هفت شب به روی صحنه رفت و در شهرهای سنندج، بانه، مریوان، قزوین، فومن، انزلی، آستارا، آذرشهر و اردبیل با موفقیت کامل روی صحنه رفت بعد از آن همیشه بنا را بر آن گذاشتیم که برای اینکه وقفه‌ای در فعالیتهای پیش نیاید برنامه آینده را به تماشاچیان اعلام کنیم و بر این اساس بود که در پایان اجرای «جان‌نثار» وعده اجرای نمایشهای «شهید دوم» نوشته آقای «عمر فاروقی» و «در حضور باد» نوشته «بهرام بیضایی» را دادیم. «شهید دوم» اجرا شد و بعد به عنوان نمایش برگزیده سومین جشنواره «تئاتر و همکاری» شهرستانها در تهران انتخاب شدیم. با توجه به وضعیت خاص سیاسی ایران در آن دوره و اینکه نمایش لحن تند سیاسی داشت، گروه تئاتر سقز به جشنواره دعوت شد اما اجازه ندادند و نمایش «سفر سبز در سبز» نوشته آقای بهروز غریب‌پور را به جای «شهید دوم» گذاشتند، البته چون آقای اعزاز کارگردان «سفر سبز در سبز» بود و برای اینکه حق از تئاتر سقز ضایع نشود ایشان بنده را به عنوان بازیگر منتخب ایران به «مهرداد پهلبد» (وزیر فرهنگ وقت) معرفی کرد که واسطه این معرفی آقای علی نصیریان بود. وی دستور داد با توجه به اینکه شغل اصلیم تکنسین مخابرات بود به عنوان کارشناس تجربی در اداره فرهنگ و هنر سقز مشغول بکار شویم. وقوع انقلاب نه تنها در کار تئاتر ما وقفه ایجاد نکرد بلکه آن ایام به عنوان ایامی پربار برای تئاتر سقز بود چون نمایش «در حضور باد» و «آسید کاظم» را در سالن شهرداری سقز اجرا کردیم و بعد از اجرای آن دو نمایش، سالن شهرداری به مدت ۱۳ سال تعطیل شد (۷۱-۵۷) در فاصله بین سالهای ۵۸ تا ۷۰ نمایشهای «چشم در برابر چشم» دکتر ساعدی، «مقصر کیه» صادق عاشورپور را در سینما «استقلال» و «کانون شهید بهشتی» اجرا کردم. بهترین خاطره من این بود که بعد از ۱۳ سال تعطیلی سالن شهرداری با اجرای نمایش «پهلوان کچل» و با ترکیبی از بازیگرهای اولین گروه

تئاتر سقز و جوانانی که تازه به تئاتر آمده بودند و دوباره سالن شهرداری را، به راه انداختیم. آخرین کاری که در سقز بعنوان تئاتری کلاسیک روی صحنه رفت نمایش «نه سببی سببی» با کارگردانی خودم بود. و در انتها لازم می‌دانم از استادان و پیشکسوتان تئاتر سقز که در شکل‌گیری و جهت‌دادن به علاقم در زمینه تئاتر کمک زیادی نمودند تشکر و قدردانی کنم از جمله مرحوم ناصر اردلان، مرحوم حمزه‌ای، آقای خسروی، آقای آدمی و دوستانی که نسبت به من نهایت لطف را داشته‌اند: آقایان خرسند، خاکی، پاشایی، صلاح محمدی.

بیره وهری: کاک حوسهینی ته‌قی‌زاده

له کاتی به پیره‌چونی شأنوی «بابه‌کی خوره‌مدین» له به‌شیکي شأنو که‌دا، ده‌بوایه ده‌ستی «بابه‌ک» بقرتینن. پیش‌تر بریار وابوو، که بابه‌ک به جوریک بچوایه‌ته ده‌روه‌ی سه‌حنه وای نشان بدایه‌ته که ده‌ستی قرتاوه. خوالی‌خوشبو ناسری نه‌ده‌لان رولی «بابه‌ک» و منیش رولی «جه‌للاد» بوو، کاک «موحه‌ممه‌دی موحه‌ممه‌ده‌نا» ش‌ده‌ورگیری نه‌خشی «خه‌لیفه موحه‌سم» بوو له دواین روژی ته‌مرین، به پیشنیاری یه‌کئی له‌کۆنه شأنو گهرانی سه‌قز، قه‌رار هاته سه‌ر نه‌وه که سه‌حنه وه‌ک ده‌قی شأنو برازیننه‌وه و کاره‌ساتی ده‌س قرتانی بابه‌ک به شیوه‌یه‌کی راسته‌قینه نیشان بده‌ین، نه‌م سه‌حنه‌یان به ده‌ستی‌کی ساز کراو له شیله‌نگ و کیسه‌ی سرۆم ناماده کرد و کاتی که گه‌یشتن به نه‌و جیگا که ده‌ستی بابه‌ک به‌رن و خه‌لیفه ده‌ستوری له سه‌ردا، نه‌یا من و خه‌لیفه و بابه‌ک و دوستی قه‌دیم «ناغای سه‌عیدی نیلوفه‌ری» له گورانه‌که ناگادار بووین، نه‌وانی‌تر هه‌موو چاوهروانی به‌پیره‌چونی شأنو که به شیوه‌ی ته‌مرینه‌کان بوون، به‌لام به‌سه‌ر سوورمانیکی زوره‌وه دییان که من ده‌ستی به‌سراوی بابه‌کم کرده‌وه و خسته سه‌ر کوته‌وه به ده‌ستوری خه‌لیفه‌به ساتور ده‌ستیم قرتان و له ده‌ستی قرتاوی بابه‌که‌وه خوین جوگه‌له‌ی به‌ست. له نیو بینه‌ره‌کاندا بو به قیزه‌وه هه‌را، نه‌که‌ته‌ره‌کان و به‌پیره‌ه‌رانی دیکه‌ی شأنو زور ترسابوون. خه‌لیفه بو له ناو چوونی ترس و خوئی هه‌موان ده‌سته قرتاوه‌کی هه‌ل گرت و له سه‌حنه که فریدا ده‌روه، هه‌موو سه‌ریان سوورمابوو له‌وه‌ی شأنو که به‌م چه‌شنه به‌پیره‌وه چوو.

۲۳۰۱

ره‌گه‌ز (element)

له‌نوواندنی چهن به‌ره‌مه‌دا

ده‌ستی شانۆنوس نین. نه‌گه‌ر نه‌گه‌ر
لیی نه‌وه‌ شینه‌وه‌ نه‌م دو‌کرده‌وه‌ ره‌گه‌زه
بکروینی و پراکتیزه‌یان بکات په‌نا‌ده‌باته
به‌رده‌سه‌لاتی نووسه‌رو له‌ نه‌نجامدا
نوواندنه‌که‌ ده‌بینه‌ چیرۆکی بۆ
نیشان‌دانی پروت. هر به‌سه‌ره‌تیک
ده‌مه‌ ته‌قیه‌کی ده‌روونی تیدا‌یه‌ که
کارگیری شانۆ له‌ سه‌ریه‌تی نه‌م لایه‌نه
ده‌روونی و ژیره‌وانکییه‌ بخته‌ به‌ر جایی
بینه‌ران.

۲- کرژی (Pace) کرده‌وه‌ له‌ چیرۆکدا
دریژ‌خایه‌ن و دریژ‌داره‌ به‌لام له
شانۆنامه‌دا تا کورت‌ترو عه‌ین‌ترین
پشتیوانیمان له‌ره‌گه‌زی شانۆ کرده‌وه‌.
نه‌گه‌ر کارگیری نه‌گه‌ر هیزیان به‌ کرژ
کردنه‌وه‌ و هه‌له‌پ‌تاوتن و گورج و گۆل
کردنه‌وه‌ی کرده‌وه‌ نه‌شکی دیسان
په‌نا‌برده‌ به‌ره‌ره‌گه‌زه‌ کانی چیرۆک‌نه‌رکی
شانۆیی بۆ جارێکی‌تر له‌ خسته‌ده‌با.
شوین ده‌ق که‌وتن په‌تایه‌که‌ که
شانۆکانه‌ی گرتوته‌وه‌ من‌نامه‌وی ده‌ست
بخه‌مه‌ سه‌ر هه‌چ شانۆیه‌کی نه‌م فستیواله
به‌لام هه‌ندیکیان نه‌م خاسیه‌ته‌ی
شانۆیان نییه‌.

به‌کری پیروزی

هه‌روه‌ک هه‌موومان ده‌زانین ره‌گه‌زه‌ کانی
چیرۆک و ره‌گه‌زه‌ کانی دراماله‌ سه‌ره‌تای
میژووی هونه‌ردا تا دیمه‌کان لیک
جوداواز نه‌ببونه‌وه‌ هه‌ریه‌ کیک بوون.
دابه‌شکاری شیعی ته‌ره‌ستوو وه‌ک
سه‌ره‌تایترین دابه‌شکاری نه‌م شه‌قل
وه‌رنه‌گرته‌ی هونه‌رمان بۆ ده‌رده‌خا.

نه‌م چوار‌دیمه‌ی ته‌ره‌ستوو وه‌ک ۱-
دیتیرامیک ۲- لیریک ۳- تراژیدی ۴-
کۆمیدیا یه‌که‌م فۆرمالیستی جیهان
ده‌خواتینی و تیکه‌ل و بیکه‌لییه‌ک که‌له
سهنووری هونه‌ردا ده‌بینه‌را سیمایان
ده‌رده‌خاو هه‌رکه‌سی به‌ کاری خووه
خه‌ریک کرد. هه‌رچه‌ن نه‌ودا به‌ شکارییه
سه‌ره‌تاییه‌ به‌ مانای ته‌مرو ژینی خو‌ی
ره‌گه‌زی له‌ خو‌نه‌ده‌گرت و زیاتر
نه‌رکه‌کان دیمه‌ی هونه‌ری ده‌خولقاند.
ته‌مروکه‌ دیمه‌کان به‌نه‌رک یه‌کده‌گرته‌وه‌،
به‌لام له‌ ره‌گه‌زدا جوداوازن.

۱- یه‌کیک له‌ جیاوازییه‌ کانی ره‌گه‌زی
چیرۆک و شانۆنامه‌ له‌ کرده‌وه‌ (Action)
دایه‌. کرده‌وه‌ی چیرۆک، له‌ پانتایه‌کی
بگۆردا رووده‌دا. که‌رته‌گه‌پ‌انه‌وییه‌کان
نامازی گۆراندنی نه‌و پانتایه‌ن، که‌رته
وه‌سفیه‌کان نامازی جیگر کردنی
پانتاکه‌ن. که‌ نه‌م دوو ره‌گه‌زه‌ ده‌سه‌کی

نظر خواهی از تماشاگران

* بازیه‌ای آینه‌ای - علی سهرابی

یک آقا - ضعیف بود، در کل
جشنواره و همه کارها ضعیف
است. ما آمده‌ایم جشنواره نمایش
کردی را برپا کرده‌ایم، متأسفانه
تعریف درستی از جشنواره تئاتر
کردی نداریم، صرف این‌که
نمایشی به زبان کردی باشد
نمایش کردی نیست، باید هویت
کردی داشته باشد

آقای امجد علیمزادی - خوب
بود، برای جشنواره کودک بد
نیست.

* آسیاب کمینه رزاق، ابراهیم
سعداللهی، کرمانشاه

بشار جهانگیری - خیلی خوب
بود، نقش راضیه را خانم صادقی
خوب بازی کردند، مرد هم خوب
بازی می‌کرد اما صدا مفهوم نبود،
از لحاظ دکور، زیبا، اما مدت کم
بود.

یک آقا، کارمند - خوب، یک کم
ضعف کارگرانی داشت، بازیها
خیلی زیبا بودند نور و دکور هم
مقبول بود.

* دهنگ - علیرضا رضایی

آقای محمدی - به هر حال
زحمت کشیده‌اند، چون جشنواره
تئاتر کردی است و «دهنگ» از یکی
معضلات کردها صحبت کرده
است، با این اوصاف برای قدم اول
خوب است.

آقای حسین مجاوری - بسیار
عالی.

DARIO FO

داریوفو

«رامه» به‌که‌لک وەرگرتن له «گالته» له‌به‌ره‌مه‌کانی‌ندا پهرده له خویری‌ه‌تی و که‌مایه‌سه‌به‌کان لا نه‌ده‌ن و توو‌ره‌یی و رقو تالی له‌ناو «کات سازکردنی» کۆمیک و گالته نیشان نه‌ده‌ن.

بێ شک «فو» و «رامه» زاروکی شانو و به‌دی هینه‌ری نه‌ون. به‌که‌لک وەرگرتن له شیودی به‌ریوه‌ بردنی «کۆمیدیای دینلارته» به‌ره‌مه‌کانی خۆیان له مه‌یدان و ریگاو بان و گهرخانه و گاراج و فاوده‌خانه‌کان و له هه‌ر کۆلانی‌کدا نیشان نه‌ده‌ن و به‌رده‌وام بوونی نه‌م نواندانه هه‌موو سه‌مه‌یه‌جانی ولاتیانی ئوروپا و له‌هه‌رێکی گرتووه‌ته‌ به‌ر و بینهرانی ئوروپا و دینی به‌ره‌مه‌کانی نه‌م کۆمیکه‌سه‌ به‌یک هه‌یناوه. مه‌تنه‌ شانویی به‌کانی «فیو» بریتین له: مردنی له‌ناکاوێ ئانارشیستیک - ژنی بێ که‌لک - سێ سه‌روک - که‌لوپه‌له‌ - مه‌رگی زیندووبوونه‌وه‌ی بووکه‌ دارنه‌ - نه‌رمه‌که‌ی پو‌ست بکه‌ین - خه‌لک رو‌وبه‌رویه‌که‌ین.

سو‌ننه‌ت‌داری هه‌موو تایبه‌ت‌مه‌ندیه‌ شانویی‌ه‌کان بوون. که‌له‌ناخی خه‌لکه‌که‌یان سه‌رچاوه‌ی نه‌گرت. ده‌سه‌مایه‌گه‌لی، شوخ و شه‌نگی، شیودی لال‌بازی، پاله‌وان‌بازی‌ه‌کان له‌گه‌ل جه‌نده‌شی‌شانویی و کۆمیک، ته‌واوی نه‌مانه‌و نه‌وشتانه‌ی تن تفاقه‌ ده‌س‌مایه‌ی مه‌وان بوون و گرنگ‌تر له‌هه‌موو نه‌مانه‌ «فو» و «رامه» توانیان له‌کارگای بێک‌هاتنی کانه‌کانیان به‌ دا‌هه‌ینانیکی سه‌ر سه‌روو هه‌ینه‌را‌هه‌، شانویی‌کی سه‌ره‌خو و خاوه‌ن ریا‌ز بدۆزه‌وه‌و به‌دو‌قیای بناسین، نه‌ورو جیهان نه‌م پیاوه‌ بلیمه‌ته‌ نه‌ناسی. نه‌وان به‌ هوی پالدان به‌ می‌زووی شانویی‌که‌وه‌ که‌سه‌هه‌رجانه‌ی هه‌لقولوی «کۆمیدیای دینلارته» ی بوو. په‌یوه‌ندی‌کی زۆر ناسکیان له‌گه‌ل ماناگه‌لی سو‌ی و ئیستایی خۆیان دامه‌زراند، ماناگه‌لی‌وه‌ک: بێ عه‌داله‌تی کۆمه‌لایه‌تی بێ شیل بوونی مافی ژنان و پیاوانی هه‌زار ده‌ست، ناز و خه‌راوانی گه‌ی‌ه‌رده‌ی زیندان و ده‌رگه‌راوانی ژیر چه‌په‌که‌ «فو» و

داریو فو شانۆگه‌ری بلیمه‌تی جیهان، که‌ له‌ سالی ۱۹۹۷ خه‌لاتی نو‌بیلی نه‌ده‌بیاتی وەرگرتووه‌، له‌ باکووری ئیتالیا له‌ سالی ۱۹۲۶ له‌ بنه‌ماله‌یه‌کی کرێکاردا له‌ دایک بووه‌. نه‌م خاوه‌ن ناوه‌ به‌ هوی زانایی و هه‌ست و خو‌شه‌و‌یستی هونه‌رده‌وه‌ توانی پاش شه‌بردێ نی‌وه‌ته‌وه‌یی دوو‌هه‌م به‌ نی‌وی ته‌راج، نه‌کته‌ر و شانو‌نوس ده‌ستی به‌ تیکوشان کردو له‌ خوی وینه‌ییکی هه‌س توانای و به‌رچاوی جیهانیان خست. داریوفو به‌ سا‌کارێ، ریگه‌ی نلوداری نه‌بری. فو له‌گه‌ل هه‌نوسه‌رو هه‌نوسه‌هه‌ری ته‌نگه‌هه‌ستو و هه‌نوسه‌نگی خوی «فرانکا رامه» له‌ ئێوان تیغی تیزو بێ به‌زیانه‌ی «ژۆزیه‌ کانیانه‌وه‌ به‌ له‌شینکی برینداره‌وه‌ تی‌په‌رین نه‌گه‌ر کلێسه‌ نازاریانی دا، نه‌گه‌ر راگه‌یاندنه‌ دیستنی و نووسینی به‌کان ده‌رکی له‌سه‌ریان داخست و نه‌گه‌ر شیه‌ فاشیسته‌کان ده‌گه‌ل تو‌ونه‌وه‌ پارتیه‌کان به‌ره‌که‌ی بێ گرتن جیی ترسان نه‌، نه‌وان به‌زه‌ی خا‌وین و

بەردەنەنەس:

دەبى جياوازى دابىرى
لە نىوان شانۇيىكى
خاوەن بىرو پراو ئەو
شانۇيەى تەنبا

خەرىكى نواندىنى
ژيانە.

ئىككىنچى قىسىم